MIELIPIDE

Suomen kouluverkkoa ei saa harventaa. Suurista voisi kuljettaa oppilaita pieniin. **NIMIMERKKI TASA-ARVOA TEKSTIVIESTIPALSTALLA**

LUKIJALTA

Ilmastolakia on valmisteltu sidosryhmien kanssa

Maaseudun Tulevaisuus arvosteli pääkirjoituksessaan (MT 15.11.) hallituksen ilmastolain valmistelua. Lakia valmistelevan ryhmän puheenjohtajana haluan todeta muutaman asian valmistelusta.

Lain valmistelun lähtökohtana ovat hallituksen energia- ja ilmastopolitiikan ministerityöryhmän linjaukset. Virkamiesryhmä luonnostelee lakia niiden mukaisesti ja ministeriryhmän ohjauksessa. Lain valmisteluun osallistuvat kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta keskeiset ministeriöt.

Ilmastolaki on puitelaki. Sillä luotaisiin sektoriministeriöille velvoite laatia yhteistyössä ilmastopolitiikan suunnitelmia, arvioida ja seurata niiden toteutumista ja raportoida niistä. Lain valmisteluryhmän jäseniksi ei nimetty sidosryhmien edustajia, koska laki luo velvoitteita vain valtionhallinnolle itselleen.

Kansallisen ilmastopolitiikan ja ilmastotoimien tavoitteena on varmasti jatkossakin vaikuttaa yhteiskuntaan siten, että pystymme vähentämään päästöjämme merkittävästi ja samalla myös sopeutumaan ilmastomuutokseen. Ilmastolaki ei näiden toimien sisällöstä kuitenkaan määräisi. Sen sijaan se määräisi muun muassa seuraavaa: toimia on suunniteltava pitkäjänteisemmin ja johdonmukaisemmin. Niiden vaikuttavuutta on arvioitava ja seurattava. Valmistelussa on varattava yhteiskunnan eri toimijoille tilaisuus tutustua suunnitelmaluonnokseen ja esittää siitä mielipiteensä. Eduskunta on pidettävä säännöllisesti ajan tasalla suunnitelmista ja niiden toteutumisesta.

KARI SALONEN

Lain valmisteluun osallistuvat kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta keskeiset ministeriöt, Tuula Varis kirjoittaa.

Pääkirjoituksen mukaan ilmastolakia on valmisteltu pimennossa. Lain valmistelusta ja sisällöstä on tiedotettu avoimesti ja runsaasti. Kansalaisten näkemyksiä on kartoitettu. Päivitettyä aineistoa lain taustasta, suunnitellusta sisällöstä ja valmistelun etenemisestä on ollut koko ajan tarjolla ministeriön verkkosivuilla. Sitä on välitetty myös kirjallisesti. Kuten pääkirjoituksessa todetaan, myös sidosryhmiä on kuultu valmistelun aikana säännöllisesti. Lukuisista keskusteluista sidosryhmien kanssa olemme saaneet hyödyllisiä näkemyksiä valmistelun tueksi. Lain keskeneräisiä pykälämuotoiluja, joista ministerit vielä neuvottelevat, ei sen sijaan ole laitettu esille.

Ehdotuksen valmistuttua se lähetetään tavanomaiseen tapaan lausunnolle, jolloin eri tahoilla on edelleen mahdollisuus ottaa kantaa ja vaikuttaa tulevan ilmastolain sisältöön.

Tuula Varis
ylijohtaja
ympäristöministeriö

Kyyti kyläkoululle

Suomen kouluverkkoa ei saa harventaa. Suurista voisi kuljettaa oppilaita pieniin.
Tasa-arvoa

Hiilenpolttajat

Jokainen tuulisähkön kWh tuplaa sähköenergialaskuamme. Vihreille käy kivihiili Helsingissä, kun kaupunki fossiilisten poltolla rahoittaa 10% menoistaan. **Ei nimimerkkiä**

Pitäisi varautua

Onko viisautta hallituksella, joka haluaa puolittaa viljan varmuusvaraston vuodesta puoleen vuoteen? Mistä löytyy Joosefin viisaus päättäjille?
Ei nimimerkkiä

Maksu viipyy

Miksi Kela ei maksa henkilöasiakkaan sairaanhoitokustannusta? Odotan yhä.
Köyhä tarvitsee rahansa!

Terveiset YM:ään

Ympäristöministeriöllä on noussut valta päähän. Tuulen kääntymiseen lienee kymmenenkin vuotta. Vihreät ja vasemmisto pitää saada hallituksesta pois.
Ei nimimerkkiä

Rutto ja kolera...

Kyllä on ministerillä ala-aste tason juttuja, vihreet ajettava alas. **Ei nimimerkkiä**

Mukavaa menoa

Oli ilo lukea Annu ja Marko Jantusesta lapsikatraineen (MT 15.11.). Vapaa valinta on aina parempi kuin että perheen koosta päättäisi järjestelmä tai lahko. **Ei nimimerkkiä**

Aina sama juttu

Joka syksy ennen joulua alkaa aktivistien sikasota. Ei lopu kinkun syöminen jouluna!
Ei nimimerkkiä

Linnalle

Oma syyni, miksi käänsin selkäni keskustelle. Oli kesk. Ymp.ministeri ja jätevesi laki. Olisi voinut perua sen, jos olisi ollu tahtoa. **Ääni kentältä**

Palkka tarpeen

Ökytilalliset jotka ei saa/osaa tehdä muita töitä, ehdottelee pientilallisia lopettamaan maanviljelyn tai jättämään palkkatyön.
Hävetkää edes vähän

Hei laihialainen! Kateusko pompottaa? Keskikokoinen maitotila ei pärjää nykyisillä tuottajahinnoilla. Yritäpäs saada töihin 300 000 työttömänä lojuvaa! **Yx ongelma**

Oikea peruste

Loistava kirjoitus Kaj Granlundilta (MT 15.11.). Kyllä suojeltava eläin on oltava rotupuhdas eikä ns. vieraslaji.
Ei nimimerkkiä

Lapsen oikeudet – lähellä ja kaukana

Tänään 20.11. juhlitaan lapsen oikeuksien päivää. Jo 1989 saatiin aikaiseksi sopimus, joka sitoo valtioita ottamaan huomioon lapsen edun kaikessa toiminnassaan.

Kun kolmea maata lukuun ottamatta kaikki ovat sen allekirjoittaneet, niin luulisi yhden sukupolven kuluessa lasten aseman parantuneen paljonkin.

Suomessa tilanne onkin kohentunut monessa suhteessa. Suurin osa lapsista voi hyvin, ja heidän kehittymismahdollisuutensa ovat paremmat kuin koskaan ennen.

Kaikilla ei ole näitä mahdollisuuksia.

Tänä vuonna lapsen oikeuksien päivän kansallisena teemana ovat vammaisten lasten oikeudet: tänään kannattaa siis itse kunkin pysähtyä pohtimaan, kuinka parantaa vammaisten lasten yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä omassa lähiympäristössään.

> »Tänään kannattaa pysähtyä pohtimaan, kuinka parantaa vammaisten lasten yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä omassa lähiympäristössään.«
> **KIRSI PELTOLA**

Kaikkein pahin syrjintä tapahtuu kuitenkin kaukana meistä; kehitysmaissa. Köyhät valtiot, joilla on heikko lainsäädäntö ja huonot koulutusjärjestelmät asettavat helposti etusijalle ne, joilla on jo rahaa ja jotka osaavat oikeuksiaan vaatia. Huono-osaisuus kasautuu.

Kuka puhuu slummissa asuvan vammaisen orpotytön puolesta? Pelastakaa Lapset ja muut lapsen oikeuksia painottavat järjestöt tekevät pitkäjänteistä työtä tukeakseen juuri näitä kaikkein syrjäytyneimpiä – lähellä ja kaukana.

Kirsi Peltola
Pelastakaa Lapset ry

Oi Eino, Eino, minkä teit

Puolet Suomesta joutui sinun myrskysi tielle. Puuta kaatui kuin viikatteella heinää ja sähköjohdot katkeilivat. Sadat tuhannet taloudet joutuivat sähköttömään tilaan. Toimittaja tivaavat asiantuntijalta: Eihän tällaista ole koskaan aikaisemmin sattunut? Sitten on hiljaista, kun tulee vastaus: Toissa joulun Tapanina oli vieläkin pahempi.

Puut kaatuivat teille ja sähkölinjoille. Erikoisen herkässä olivat ne puut, jotka kasvoivat sähkölinjan tai tien laidalla. Siellä niillä on ollut kylliksi tilaa ja valoa kasvaa huomaamatta 5–10 metriä pituutta. Tällaiset rungot tekivät tuhoa kaatuessaan. Siinä on ajattelemisen aihetta sähkönjakeluyhtiöille.

Sähkön välttämättömyyttä ei normaalissa tilanteessa huomaa, sillä niin on ihminen tottunut käyttämään sähkövaloa, -lämpöä ja kaikkia kodin laitteita. Nyt sen tilapäisesti loppuessa sen välttämättömyys konkretisoituu. Sähköä on jo vuosikymmenet verotettu, kuten se olisi ylellisyystarvike. Taas on huomattu, että niin ei ole.

Suomen kylmempi puolikas ja siellä eläkeläiset ja muut, joilla ei ole suuria tuloja, joutuvat kärsimään sähkön ylikireästä verotuksesta. On korkea aika ryhtyä purkamaan syyttömiä kurittavaa verotusta.

Eelis Pulkkinen
fil. lis.

Äänivalta riippuu palvelujen käytöstä

Taloustieteiden maisteri Seppo Heinonen käsittelee kirjoituksessaan Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston äänivallan määräytymistä. Hänen laskelmansa perustuu kuitenkin virheelliseen lähtökohtaan ja näin ollen myöskään esitetyt johtopäätökset eivät vastaa todellista tilannetta.

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen 7. pykälässä todetaan valtuuston jäsenten lukumäärästä ja äänivallasta seuraavasti: ”Jäsenkuntien valitsemilla jäsenillä yhteensä on yksi ääni kutakin alkavaa 300 000 euroa kohden. Äänimäärä voi kuitenkin olla enintään 35 prosenttia kaikkien jäsenkuntien valitsemien jäsenten yhteenlasketusta rajoittamattomasta äänimäärästä.”

Äänivalta määräytyy siten palvelujen käytön eikä kunnan asukasluvun perusteella.

Yhtymävaltuuston jäsenten lukumäärä sen sijaan määräytyy porrastetusti asukasluvun perusteella. Kullakin jäsenkunnalla on valtuustossa vähintään yksi ja enintään viisi jäsentä.

Juha Kinnunen
sairaanhoitopiirin johtaja

KIMMO HAIMI

Äänivalta yhtymävaltuustossa määräytyy palvelujen käytön eikä kunnan asukasluvun perusteella, Juha Kinnunen kirjoittaa.

Raskaalle liikenteelle tienkäyttömaksut

Maassamme ei ole käytössä tienkäyttömaksuja, vaikka se on tuttu käytäntö useimmissa Euroopan maissa.

Nyt myös Saksassa otettaneen käyttöön maksut. Demarit sitä ovat jo pidempään kannattaneet, ja nyt myös kristillisdemokraatit ovat suostuvaisia.

Syynä on se, että EU:n liikennekomissaari Siim Kallas kertoi, että samalla kun maksut otetaan käyttöön, voidaan maksut nyt myös EU:n mielestä jollakin tavalla hyvittää oman maan autoilijoille.

Tämä avaa mahdollisuuden uudenlaiseen arviointiin myös Suomessa. Onhan täällä harmiteltu sitä, että rajat ylittävästä raskaasta liikenteestä enää vain pieni osa ajetaan suomalaiskilvissä. Usein rekoissa on vielä ylisuuret polttoainetankit, joten ne eivät täällä edes tankkaa.

Siksi mielestäni raskaalle liikenteelle on asetettava tienkäyttömaksu. Kotimaisille autoille maksu voitaisiin hyvittää jotakin autoon ja autoiluun kohdistuvaa veroa vastaavasti alentamalla.

Näin saisimme valtiolle paljon kaivattuja lisätuloja vaikkapa pahoin rappeutuneen tiestömme kunnossapitoon. Samalla kotimaisten yritysten kilpailukyky kuljetusmarkkinoilla paranisi.

Reijo Tossavainen
kansanedustaja (ps.)

Ihmisen on tyydyttävä vähempään

Ilmastonmuutos on vaihteeksi otsikoissa, mutta muuttuuko mikään? Tuskin ainakaan oma-aloitteisesti.

Kysymys on niin radikaalista muutoksen tarpeesta, ettei muutos tule onnistumaan ilman selkeitä sääntöjä ja niiden valvontaa. Ravintototumusten lisäksi joudutaan tarkistamaan muun muassa liikenteeseen, matkustamiseen ja asumiseen liittyviä tapoja.

Nämähän tiedämme. Toivottavasti ei ole pakko oppia suorastaan askeettiseen elämänmalliin!

Vaikka energiatehokkuus paranee varmaankin alalla kuin alalla, sen vaikutus mitätöityy, kun kehittyvissä maissa kulutuksen makuun pääsevien määrä kasvaa räjähdysmäisesti. Länsimaista levinnyt mukavan elämän malli valtaa alaa.

Siinä yhä useampi toiminto tapahtuu teknisten välineiden avulla ja teknisesti tuotetulla energialla lihasvoiman sijaan. Ilmastohaittojen lisäksi tulevat terveyshaitat.

Jos linkolalainen teknologian halveksunta onkin yliammuttu ajattelutapa, on se suunnan näyttäjänä tarpeellinen ainakin fyysisen toimintakyvyn säilyttämisen kannalta.

Talouden kasvua pidetään edistyksen ja tasapainon kannalta välttämättömänä. Ehkä suurin ja nopeimmin kasvava ala on matkailu, mutta se tuottaa merkittävän määrän ilmastohaittoja, samoin kuin muukin liikenne maassa, merellä ja ilmassa.

Matkailu on monessa mielessä hieno asia. Mutta eikö se kuulu kuitenkin vähemmän välttämättömän piiriin?

Puhuttelevaa on tieto, että lentäen matkailu on nykyään mahdollista vain alle viidelle prosentille maailman ihmisistä. Entä sitten, kun luku on 50 prosenttia? Tai kun yhä suuremmat asunnot ja kaupalliset tilat tarvitsevat energiaa valaistukseen, lämmitykseen ja jäähdytykseen lähinnä ylellisyysmerkityksessä? Jos miljardien kunnollista asuntoa, mukavuuksia ja paljon muuta vailla olevien ihmisten tarpeisiin vastataan lännessä käytettävin normein, onnistuisiko se?

Myös asevoimien ylläpito on valtavaa energianhaaskausta, josta ei periaatteessa ole mitään järjellistä hyötyä nykyään. Tarve perustuu menneisyyden ruokkimaan vainoharhaiseen kuvitelmaan. Tiedetään, että demokratiat eivät sodi keskenään ja että siihen suuntaan ovat menossa kaikki maat. Valistus on voimakas vaikuttaja.

Voimme kuvitella, kuinka vaikeaa tulee olemaan, jos joudutaan asettamaan henkilökohtaiset energiakiintiöt, jotka koskevat köyhiä siinä kuin varakkaitakin. Olisiko kiintiöitä ylipäätään mahdollista edes valvoa? Ja nähtäisiinkö ne yksilönvapauden rajoittamisena? Silti se saattaa olla tulevaisuutta!

Niin tai näin, asiaan vaikuttaa yhä epätietoisuus siitä, onko ilmastonmuutos edes otettava todesta. Ja sekin, että talouden alhosta selviämisen lääkkeenä pidetään täysin päinvastaista toimintatapaa.

Esko Aspivaara
Savonlinna

VIERASKOLUMNI

Ihmiselle oikeutta

Eläinten oikeuksia valvotaan monin eri tavoin, niin sopimuksin, määräyksin kuin lainsäädännöllä. Jos hoidat huonosti eläimiäsi, viimeiset ohjeet ja tuomio annetaan käräjillä. Eläinsuojelurikos johtaa sakkoihin tai ehdolliseen vankeuteen ja eläintenpitokieltoon.

Monen eläinlajin puolesta kannetaan niin suurta huolta, että löytyy reippaita tyttöjä ja poikia, jotka rohkeasti matkustavat autoilla suurkaupungin sykkeestä syvälle maaseudulle kuvaamaan eläimiä niiden karsinoissa. Salamavalokuvilla saadaan hätkähdyttäviä otoksia säikkyvistä eläimistä. Niillä on julkisuusarvoa niin kuvaajille kuin kuvia katsoville, mutta antaa usein vääristyneen kuvan eläinten jokapäiväisestä hoidosta.

Lainsäädäntö määrää myös riistaeläinten kohtelusta. Metsästysajat ovat asetuksiin kirjattu. Laki ja käytäntö kulkevat käsi kädessä. Metsästäjien moraali on korkea. Pyyntiajat ja metsästysmääräykset pitävät hyvin. Hirvenvasalta ei ammuta emää ja metsälinnut saavat lentää rauhassa, kun pyyntiaika on ohi.

Eläintensuojelijat ovat jättäneet riistanpyytäjät rauhaan. Metsästyskulttuuri taitaa olla niin lähellä meidän suomalaisten kehityshistoriaa, että punaisimmatkin vihreät sietävät metsästyksen, vaikka riistalla ei olekaan suoraan suurta kansantaloudellista merkitystä.

Eläinten ja luonnon suojelijoita löytyy pilvin pimein, mutta en ole huomannut, että ihmisen puolesta kiivettäisiin ydinvoimalan, öljynporauslautan tai kunnantoimiston seinää myöten banderolleja asettamaan. Eläinten puolesta ollaan valmiita taistelemaan kovinkin keinoin. Eläimille vaaditaan niiden lajinomaista käyttäytymistä edellyttäviä olosuhteita, mikä on erittäin hyvä asia. Mutta ihmisen ja ihmisyyden puolesta ei tekoja näy, puheita kylläkin.

Suomen historian suurin ihmiskoe oli 1960–1970-luvulla, kun edellisessä suuressa keskittämisaallossa satojatuhansia työikäisiä ihmisiä siirrettiin pois kotiseuduiltaan etelän suuriin kaupunkeihin tai Ruotsiin. Nopea rakennemuutos voideltiin väljentämällä alkoholin saatavuutta. Monen ihmisen uusi elämä uudessa ympäristössä kirkastettiin keskikaljalla.

Nyt käynnissä oleva yhteiskunnallinen kehitys muistuttaa vähän 1960-luvun loppua. Keskittymistä haetaan nytkin, mutta muutos on enemmän väestöryhmien välillä. Nyt muutos kohdistuu työväestön sijaan rankimmin nuoriin ja vanhoihin ihmisiin. Nämä kaksi suurta ihmisryhmää eivät saa aktivisteja puolelleen. Sekä nuoret että vanhat luetaan kansantaloudelliseksi ongelmaksi. Nuoret eivät joko käy koulua tai opiskelevat liian hitaasti valmistuakseen työttömiksi. Vanhat ovat jo valmiiksi paljon puhuttua kestävyysvajetta.

Yhteiskunnalla on jo välineet, miten nuoret saadaan viihtymään. Vallanpitäjillä on suuret odotukset pelibisneksessä. Peliteollisuus on varmasti tulevaisuuden ala, mutta millä hinnalla sitä tehdään? Koukuttavat pelit pitävät nuoret fantasiamaa-ilmoissa, poissa pahanteosta, poissa yhteiskunnasta, mutta kylläkin pelibisneksen maksavina asiakkaina.

Vanhojen ihmisten varalle ollaan rakentamassa robottiyhteiskuntaa. Hyvinvointivaltion rahoittajat ja tekijät saavat vanhuuden turvaksi ruokinta-automaatit ja puhuvat konepäät. Tämäkö ihmisen osa on?

Kirjailija Santeri Alkio kirjoitti sata vuotta sitten, että ”ihmisyys ja sen kehitystarpeet on laitettava kaiken yhteiskunnallisen ja valtiollisen kehityksen pohjaksi”. Alkion viisaus on ajankohtaisempi kuin koskaan.

TIMO KÄSSI
on talonpoika Uuraisilta.

timok@elisanet.fi

Tapaamme myös täällä facebook
3630
TYKKÄÄ
www.maaseuduntulevaisuus.fi

Kotirauha koetuksella, tautivaara tapetilla

Oikeutta eläimille -järjestön kuvaama sikavideo herätti taas keskustelun niin eläinten kuin niiden kasvattajienkin hyvinvoinnista.

”Surullista jos laiminlyöntejä löytyy, mutta onko tosiaan näin, että kotirauhan rikkominen ja törkeä tunkeutuminen eläintiloihin piittamatta tautien leviämisriskeistä sallitaan, kun joka mediassa asiasta hehkutetaan? Saako viljelijä tunkeutua esim jonkun tehtaan tiloihin kuvaamaan epäkohtia”, lukija ihmettelee MT:n Facebookissa.

Päätoimittaja Lauri Kontron punkti Salavideot keräsi kiitoksia ja sitä levitettiin ahkerasti.

”Vois pistää muutaman euron lomituspalveluun”, kuului erään lukijan kommentti.

Hyvinvointiaihetta sivuten yksi kommentoija kysyi, miksi Suomessa syötetään sioille muuntogeenistä soijaa. Muutama siankasvattaja vastasi, ettei heidän eläimilleen syötetä muuntogeenistä rehua.

Älä varasta joulukuusta

Valtaosa joulukuusista hankitaan nykyään kotimaisilta viljelijöiltä. MT kysyi Facebookissa, mistä lukijat aikovat kuusensa noutaa.

Kommenteissa oli havaittavissa yllytystä naapurin puiden anastamiseen, mitä MT ei tietenkään voi hyväksyä.

”Mikään ei lujita perhesiteitä niin hyvin kuin yhteinen retki joulukuusivarkaisiin!” heitti eräs.

”Ei ole katottuna.. taidan lainata jonkun toisen metsästä”, ilmoitti toinen.

Toimitus haluaa muistuttaa, ettei joulukuusen haku kuulu jokamiehenoikeuksiin. Keskustele maanomistajan kanssa tai käy rehdisti ostamassa viljelty kuusi, jos omaa metsää ei ole.

Tykkäämisen vuosipäivä

Maaseudun Tulevaisuudesta on voinut tykätä Facebookissa nyt tasan vuoden.

Lukijat ovat saaneet purnata ja kiittää lehden uutisointia, keskustella, kommentoida ajankohtaisia aiheita ja levittää niitä oman ystäväpiirinsä luettaviksi.

Tykkääjiä on vuodessa kertynyt 3 630. MT kiittää ja toivottaa foorumille tervetulleiksi kaikki muutkin!

SUVI NIEMI

Kirjoita napakasti

■ Maaseudun Tulevaisuuden Lukijalta-sivu yksi lehden luetuimmista osastoista. Sivulla käydään vilkasta mielipiteidenvaihtoa monista tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista.

■ Kaikkia tarjottuja kirjoituksia ei pystytä julkaisemaan. Uuden näkökulman löytäminen ja aiheen ajankohtaisuus johtavat useimmiten kirjoituksen julkaisuun. Samoin kirjoittajan esiintyminen omalla nimellään nimimerkin sijasta.

■ Hyvä mielipidekirjoitus on tiivis ja napakka kannanotto MT:n lukijoille tärkeään aiheeseen. Se kannattaa rajata pituudeltaan alle 2 000 merkkiin.

■ Tämän kirjoituksen pituus on 590 merkkiä.

Toimitus